

Korvavammat, korvalehden, korvakäytävän ja tärykalvon vammat

Lääkärikirja Duodecim

22.3.2022

Yleislääketieteen erikoislääkäri Osmo Saarela

- Korvalehti
- Korvakäytävä
- Tärykalvo
- Ehkäisy
- Kirjallisuutta

Korvalehti

Korvalehteen osuu helposti iskuja, ja se on altis kuumalle ja kylmälle. Se on myös ensimmäisenä vaurioitumassa, jos pää jää sivusuunnassa puristuksiin. Korvalehteen syntyy samanlaisia vammoja kuin muuallekin: viiltoja, repeämiä, hiertymiä tai palo- ja paleltumavammoja. Ohuena ihon peittämänä rustokudosmuodostumana korvalehti on kuitenkin herkkä vammojen jälkiseurauksille ja vaatii siksi tavallista tarkempaa huolenpitoa.

Korvalehteen syntyy repeämiä sekä terävän että tylpän väkivallan seurauksena. Pahimmillaan korvalehti voi kokonaan irrota. Repeämät on pyrittävä mahdollisimman pikaisesti puhdistamaan hyvin tulehdusten ehkäisemiseksi. Melko pienetkin haavat on syytä saattaa lääkärin korjattaviksi. Kokonaankin irronnut korvalehti voidaan kiinnittää.

Tylppä ja hiertävä väkivalta voi aiheuttaa korvalehteen veripahkan, vaikka iho säilyykin ehyenä. Veripahka on syytä hoitaa tyhjentämällä, koska hoitamattomana sen seurauksena voi olla ruston vaurioituminen ja korvalehden muovautuminen epämuotoiseksi.

Korvan palo- ja paleltumavammat hoidetaan kuten [palovammat](#) ja [paleltumavammat](#) yleensäkin, mutta hoito edellyttää tavallista herkemmin antibioottikuuria ruston tulehtumisen estämiseksi. Ensiapuna paleltunutta korvalehteä ei pidä hieroa, mutta kylläkin lämmittää esimerkiksi lämpimien sormien välissä.

Korvakäytävä

Korvakäytävän iho on sisäosiltaan ohut ja herkkätuntoinen. Korvakäytävään ei tulekaan työntää mitään esinettä aivan korvakäytävän suuta pidemmälle, koska muutoin aiheutetaan herkästi korvakäytävän tai tärykalvon vaurioituminen. Korvakäytävän ihon vaurioitumisesta on herkimmin merkinä verenvuoto, joka ei yleensä kestä pitkään. Lääkärin suorittama korvan tarkastus vaurion laajuuden arvioimiseksi on aiheellinen, mikäli korvakäytävään kohdistuneen vamman jälkeen korvasta tulee verta. Ainoastaan silloin, jos verenvuoto on lyhytaikaista, kuulossa ei ole häiriötä eikä ole tärykalvon puhkeamisen merkkejä (ks. alla), tarkistus ei ole tarpeen.

Tärykalvo

Ohut tärykalvo voi vaurioitua korvaan työnnetystä tai työntyneestä esineestä tai äkillisestä paineen muutoksesta. Tärykalvon puhkeamisesta voi seurata vähäistä verenvuotoa ja korvan kipua, mutta vielä selkeämpi merkki puhjenneesta tärykalvosta on, jos ilmaa virtaa korvasta ulos, kun nenänieluun puhalletaan painetta pitäen samalla nenästä kiinni. Puhjennut tärykalvo on aina syytä käydä näyttämässä lääkärille vaurion

laajuuden arvioimiseksi. Lisää aiheesta artikkelissa [Vamman aiheuttama tärykalvoreikä](#).

Ehkäisy

Tärykalvon painevamman ehkäisemiseksi tulisi välttää lentämistä ja sukeltamista ylähengitysteiden tulehduksen aikana. Lentokoneen nousun ja etenkin laskun aikana tulee tasata paine välikorvassa nieleskelyllä tai alaleuan liikuttelulla. Limakalvoja supistavien nenätippojen tai -sumutteiden käyttö voi auttaa paineen tasaamisessa. Korvaa ei tule kaivaa millään korvakäytävään työnnettävällä esineellä.

Artikkelin tunnus: dlk00279 (028.009)

© 2023 Kustannus Oy Duodecim